

**ИЗВЕШТАЈ О СТЕПЕНУ
УСКЛАЂЕНОСТИ
ПЛАНИРАНИХ И
РЕАЛИЗОВАНИХ
АКТИВНОСТИ ИЗ
ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА**

**За период од
01.01.2021.
до
30.09.2021.**

Финансије, октобар 2021. год.

САДРЖАЈ

Увод.....	3
Основни подаци о акционарском друштву	3
Физички обим активности за I - IX 2021. године	5
1.1. Капацитети ЕМС АД на дан 30.09.2021. године	5
1.2. Испорука електричне енергије за I-IX 2021. године	9
2. Финансијски показатељи за I-IX 2021. године	10
2.1. Биланс стања	10
2.2. Извештај о токовима готовине	11
2.3. Биланс успеха	11
2.3.1. Укупан приход	11
2.3.2. Укупан расход.....	14
2.3.3. Резултат пословања.....	17
3. Инвестиције	17
4. Финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности и средства за посебне намене	18
8. Елементи за сагледавање политике цена услуга за приступ систему за пренос електричне енергије	19
6. Констатације	20

Увод

Акционарско друштво „Електроурежа Србије“ Београд је у обавези да у складу са Правилником о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег програма пословања јавних предузећа, Број: 110-00-50/2016-09 (Службени Гласник РС, бр. 36/16, од 08.04.2016. године) у року од 30 дана од дана истека тромесечја достави Министарству привреде Извештај о реализацији Годишњег програма пословања.

Влада Републике Србије је на седници одржаној 08.01.2021. године дала сагласност на Годишњи програм пословања Акционарског друштва за 2021. годину (решење П 05 број 00-2/2021-1).

Влада Републике Србије је на седници одржаној 23.07.2021. године дала сагласност на Годишњи програм о изменама и допунама годишњег програма пословања Акционарског друштва за 2021. годину (решење 05 Број: 023-6870/2021).

Влада Републике Србије је на седници одржаној 09.09.2021. године дала сагласност на Годишњи програм о изменама и допунама годишњег програма пословања Акционарског друштва за 2021. годину (решење 05 Број: 023-8266/2021).

Основни подаци о акционарском друштву

Јавно предузеће за пренос електричне енергије и управљање преносним системом Електроурежа Србије Београд (ЈП ЕМС) основано је Одлуком Владе Републике Србије 05 број 023-397/2005-1 од 27. јануара 2005. године (Службени гласник РС бр. 12/2005), ради обављања делатности преноса електричне енергије, управљања преносним системом и организације тржишта електричне енергије.

Дана 08.11.2016. године ЈП ЕМС је регистрацијом у Агенцији за привредне регистре, променило правну форму и постало нејавно акционарско друштво (ЕМС АД) у потпуности у власништву Републике Србије. Претходно, Влада Републике Србије је на седници одржаној 27.10.2016. године донела одлуку број 05 број 023-10172 о промени правне форме ЈП ЕМС.

НАЗИВ ФИРМЕ	АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ БЕОГРАД
Претежна делатност	Шифра делатности: 35.12, – Назив делатности: пренос електричне енергије. Претежна делатност Друштва обухвата пренос електричне енергије и управљање преносним системом у складу са законом којим се уређује енергетика као делатност од општег интереса
Привредна грана	Индустрија - енергетика, производња електричне енергије, гаса и воде
Облик организовања	Акционарско друштво, решење Владе РС 05 број 023-10172/2016 од 27. октобра 2016. године
Матични број у регистру разврставања ПИБ	2 0 0 5 4 1 8 2
Основано први пут	СР 1 0 3 9 2 1 6 6 1
Надлежно министарство	Одлуком Владе РС 27. јануара 2005. године.
Веб сајт и мејл адреса	Министарство рударства и енергетике, Министарство привреде
Седиште	www.ems.rs ; ems@ems.rs
Организација	Београд, Кнеза Милоша 11
Годишњи програм пословања	Дисперзивна, капацитети по целој територији Републике Влада РС дала сагласност решење 05 број: 023-753/2019; Службени гласник РС бр. 6/2019

Зависна привредна друштва - Акционарско друштво Електромрежа Србије је оснивач три зависна привредна друштва, који обављају послове који не припадају основним делатностима АД, чији је капитал у потпуности у власништву ЕМС АД:

1. Привредно друштво за изградњу електроенергетских објеката „Електроисток–Изградња“ д.о.о. Београд.
2. Привредно друштво за пројектовање, консалтинг и инжењеринг електроенергетских и телекомуникационих објеката и система „Електроисток - Пројектни биро“ д.о.о. Београд.
3. Друштво са ограниченом одговорношћу за консултантске активности у вези са пословањем и осталим управљањем „EMS SERVICES“ д.о.о. Beograd

Такође, **Акционарско друштво Електромрежа Србије је:**

- 1) члан са уделом од 25% у Привредном друштву Електроенергетски координациони центар д.о.о. Београд
- 2) члан са уделом 33,33% у Привредном друштву Центар за координацију сигурности СЦЦ д.о.о. Београд
- 3) акционар са учешћем од 75% у акцијском капиталу привредног друштва SEEPEX а.д. Београд
- 4) акционар са учешћем од 15% у акцијском капиталу привредног друштва Црногорски Електропреносни Систем АД Подгорица (21.926.532 акција)
- 5) акционар са 4% у аукционој кући Joint Allocation Office Luxemburg

Физички обим активности за I - IX 2021. године

1.1. Капацитети ЕМС АД на дан 30.09.2021. године

Трансформаторске станице

Према стању на дан 30.09.2021. године предузеће са капацитетима на Косову и Метохији који су под привременом управом УНМИК, располаже са 52 постројења и 83 трансформатора укупне инсталисане снаге од 17.174 МВА. Без података за Косово и Метохију, а са ТС Валач, предузеће располаже са 46 постројења и 73 трансформатора, укупне инсталисане снаге од 15.682,5 МВА.

ТС - Капацитети постројења по погонима са проценом стања на дан 30.09.2021. године без података за Косово и Метохију са ТС Валач:

Преносни однос	Погон преноса	Бр постројења	Бр постројења	Бр трансформ	Бр трансформ	Инстал. снага	Инстал. снага	Степен реализације %
		План 2021 (ком)	30.09. 2021 (ком)	План 2021 (ком)	30.09. 2021 (ком)	План 2021 (МВА)	30.09. 2021 (МВА)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9=8/7*100
400/х	БЕОГРАД	9	9	11	11	3.900,00	3.900,00	100
	БОР	2	2	2	1	600	300	50
	ВАЉЕВО							
	КРУШЕВАЦ	2	2	4	4	1.200,00	1.200,00	100
	НИШ	3	3	6	6	1.900,00	1.900,00	100
	НОВИ САД	5	4	8	7	2.600,00	2.300,00	88
	УКУПНО	21	20	31	29	10.200,00	9.600,00	94
220/х	БЕОГРАД	6	6	12	11	2.700,00	2.550,00	94
	БОР							
	ВАЉЕВО	6	6	9	9	1.231,50	1.231,50	100
	КРУШЕВАЦ	2	2	4	4	800	800	100
	НИШ							
	НОВИ САД	1	2	4	4	750	750	100
	УКУПНО	15	16	29	28	5.481,50	5.331,50	97
110/х	БЕОГРАД	10	6	7	7	483,5	483,5	100
	БОР	2	2	1	1	10	10	100
	ВАЉЕВО	1	1	3	3	83	83	100
	КРУШЕВАЦ			2	2	63	63	100
	НИШ							
	НОВИ САД	1	0	1	1	20	20	100
	УКУПНО	15	10	16	16	751	751	100
У	БЕОГРАД	25	21	30	29	7.083,50	6.933,50	98
К	БОР	4	4	3	2	610	310	51
У	ВАЉЕВО	7	7	12	12	1.314,50	1.314,50	100
П	КРУШЕВАЦ	4	4	10	10	2.063,00	2.063,00	100
Н	НИШ	3	3	6	6	1.900,00	1.900,00	100
О	НОВИ САД	7	6	13	12	3.370,00	3.070,00	91
	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	91,5	91,5	100
	УКУПНО	51	46	76	73	16.432,50	15.682,50	95

Објекти под управом УНМИК-а на КиМ

400/х ОБИЛИЋ УНМИК	1	2	800
220/х ОБИЛИЋ УНМИК	3	4	600
110/х ОБИЛИЋ УНМИК	2	4	91,5
УКУПНО УНМИК	6	10	1.491,50

План капацитета се исказује на нивоу године, а праћење реализације се врши по кварталима. Поређење је извршено у односу на укупан план за 2021. годину.

До промена у капацитетима током 2021. године је дошло из следећих разлога:

- Демонтиран енергетски трансформатор 400/110kV бр. 1 на ТС Бор 2 снаге 150MVA;
- Пуштен у погон ПРП 220kV Панчево;
- Демонтиран хаварисани енергетски трансформатор 220/110кВ бр.2 , 150MVA на ТС Београд 5;
- Пуштен у рад енергетски трансформатор 220/110kV, 150MVA у ТС Бистрица;
- Демонтира енергетски трансформтор 220/110kV, бр. 2. 150MVA у ТС Србобран због реконструкције ТС и подизања на виши напонски ниво.

До краја 2021. године, у односу на стање 31.12.2020. године, капацитети ЕМС АД ће се повећати у броју објеката и стању капацитета и то:

- Објекти 400kV:
 - Подизање напонског нивоа ТС Србобран на 400/110kV са трансформацијом 1 x 300MVA и гашење трансформације 220/110kV
 - Уградња новог ТР1 ЕТ 300 MVA на ТС Бор 2
- Објекти 110 kV:
 - Преузимање ПРП Пландиште 1 – прикључење ВЕ,
 - Преузимање ТЕ-ТО Нови Сад на основу примопредаје објеката по Закону о енергетици,
 - Преузимање ЕВП Бргуле на основу примопредаје објеката по Закону о енергетици,
 - Преузимање РП ТЕ Костолац на основу примопредаје објеката по Закону о енергетици,
 - Преузимање РП ТС Београд 32 на основу примопредаје објеката по Закону о енергетици.

Далеководи

Укупна дужина далеководне мреже у ЕМС АД на дан 30.09.2021. године износи 10.891,61 km. Без података за Косово и Метохију дужина далековода износи 9.839,38 km.

ДВ ЕМС АД - дужина далековода са проценом стања на дан 30.09.2021. године

Подручје преносног система	110 на 35 kV		110 kV			220 kV		400 kV		Укупно 30.09. 2021.	План 2021 km	Степен реал. % (30.09./ план)
	I сис. km	II сис. km	I сис. km	II сис. km	III сис. km	I сис. km	II сис. km	I сис. km	II сис. km			
Београд	0,00	41,12	800,48	522,78	1,47	255,51	87,72	363,42	175,29	2.247,79	2.252,31	100
Бор	25,87	34,92	457,97	48,91	0,00	0,00	0,00	235,78	0,00	803,45	803,55	100
Ваљево	15,70	0,00	789,67	227,23	0,00	940,63	15,38	0,00	0,00	1.988,61	2.045,56	97
Крушевац	58,70	0,00	863,93	104,71	0,00	266,65	0,00	310,28	0,00	1.604,27	1.673,13	96
Ниш	44,33	10,28	587,84	80,12	0,00	0,00	0,00	226,53	0,00	949,10	950,36	100
Нови Сад	0,00	0,00	1.444,08	78,07	0,00	186,81	0,00	484,58	2,82	2.196,36	2.208,37	99
Обилић-ЕМС	0,00	0,00	49,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49,80	49,80	100
ЕМС без КиМ	144,60	86,32	4.993,77	1.061,82	1,47	1.649,60	103,10	1.620,59	178,11	9.839,38	9.983,08	99
Обилић-УНМИК	0,00	0,00	563,05	14,52	0,00	285,02	9,99	179,65	0,00	1.052,23	1.052,23	100
Укупно	144,60	86,32	5.556,82	1.076,34	1,47	1.934,62	113,09	1.800,24	178,11	10.891,61	11.035,31	99

Планирана дужина далеководне мреже се исказује на нивоу године, а праћење реализације се врши по кварталима.

Разлика у дужини далеководне мреже 30.09.2021. годину у односу на план за 2021. годину износи 143,86 km и настала је услед незавршених планираних инвестиционих активности на далеководима и неизвршеним преузимањем далековода који су у власништву ОДС и ТЕ-КО Костолац:

Подручје преносног система Београд:

- ДВ 110 kV ТС Београд 5 – ТС Стара Пазова, увођење у ТС Београд 5, дужине око 0,52 km;
- ДВ 220 kV ПРП 220 kV ТЕТО Панчево – ТС НИС, дужине око 2x1 km;
- ДВ 220 kV ПРП 220 kV ТЕТО Панчево – ТС ХИП, дужине око 2x1 km.

Подручје преносног система Ваљево:

- ДВ 110kV бр. 1242 ТС Лазаревац – ТС Љиг, дужине око 18,9 km;
- ДВ 110 kV бр.107/2 ТС Тамнава ЗП – ТС Ваљево 3, увођење у ТС Уб, дужине око 2x8,2 km,
- ДВ 220 kV бр. 266 ТС Пожега – ТС Пљевља, увођење у ТС Бистрица, дужине око 2,54 km;
- ДВ 220 kV бр. 203/2 ТС Б. Башта – ХЕ Бистрица, увођење у ТС Бистрица, дужине око 19,11 km;

Подручје преносног система Крушевац:

- ДВ 110 kV бр. 1227 ТС Јагодина 3 - ТС Јагодина 4 - преузимање, дужине око 3,27 km;
- Изградња 400 kV далековода Крагујевац 2 – Краљево 3, дужине око 60,59 km;
- Доградња ДВ 110 kV бр.1184 ТС Нови Пазар 1 – ТС Тутин, дужине око 0,2 km;
- ДВ 110kV бр.123/2 Аранђеловац – Топола, увођење у ТС Аранђеловац, дужине 2x2,4 km.

Подручје преносног система Ниш:

- Расплет 110 kV далековода код ТС Ниш 5, дужине око 2x0,63 km.

Подручје преносног система Нови Сад:

- ДВ 400 kV бр. 444 ТС Н. Сад 3 – ТС Суботица 3, увођење у ТС Србобран, дужине око 2x6km.

Каблови

Укупна дужина кабловске мреже у ЕМС АД на дан 30.09.2021. године износи 50,87 километара.

КБ ЕМС АД - дужина каблова са процењеним стањем на дан 30.09.2021. године

РЦО	35 kV	110 kV	Укупно	План	Степен реализације
			30.09.2021.	2021	% (30.09/план)
Београд		44,8	44,8	45,09	99
Крушевац	0,47	5,6	6,07	8,4	72
Нови Сад			0	3,9	0
УКУПНО	0,47	50,4	50,87	57,39	89

До разлике у дужини кабловске мреже 30.09.2021. године у односу на план за 2021. године у износу од 6,52 km дошло је јер још увек није завршена реализација планираних пројеката у 2021 години:

- Кабл 110 kV ТС Нови Сад 5 – ТС Нови Сад 7, изградња новог кабловског вода у дужини од 3,90 km.
- Увођење КБ 110 kV бр. 172/1 ТС Београд 6 – ТС Београд 45 у ТС Београд 47 2x0,15 km.
- Такође, због измена у IPS бази у РЦО Крушевац за дужину постојећих 35 kV каблова извршена је корекција у износу од 2,33 km.

1.2. Испорука електричне енергије за I-IX 2021. године

Укупна преузета енергија за I-IX 2021. године износи 30.786 GWh (без података за Косово и Метохију) што је за 4% веће од планираних количина.

Остварени губици енергије у преносу (без података за Косово и Метохију) износе 626 GWh и за 2% су већи од планираних. Просечна стопа губитака за период I-IX 2021. године износи 2,03%.

Процена губитака за 2021. годину извршена је на основу историјских укупних губитака у преносном систему.

Испоручена електрична енергије у GWh (без података за КиМ)

Елементи	Остварено	План	План	Остварење	Индекс	
	I-IX 2020	2021	I-IX 2021	I-IX 2021	4/3	4/1
	1	2	3	4		
Укупно преузета енергија	28.986	40.539	29.720	30.786	104	106
Губици у преносу	574	827	616	626	102	109
Испоручена енергија	28.412	39.712	29.104	30.160	104	106
Стопа губитака у преносу	1,98%	2,04%	2,07%	2,03%	98	103

*Испоручена електрична енергије у GWh (са подацима за КиМ)**

Елементи	Остварено	План	План	Остварење	Индекс	
	I-IX 2020	2021	I-IX 2021	I-IX 2021	4/3	4/1
	1	2	3	4		
Укупно преузета енергија	34.181	47.529	34.835	/	/	/
Губици у преносу	/	/	/	/	/	/
Испоручена енергија	33.607	46.702	34.219	/	/	/
Стопа губитака у преносу	/	/	/	/	/	/

*не располажемо подацима са подручја Косова и Метохије

2. Финансијски показатељи за I-IX 2021. године

2.1. Биланс стања

Образац биланса стања на дан 30.09.2021. године налази се у прилогу.

Актива

Према стању 30.09.2021. године у пословним књигама ЕМС АД средства предузећа (актива) износе 100.810 милиона динара и за 6% су већа у односу на планирану билансну позицију.

Стална имовина на дан 30.09.2021. године износи 95.001 милиона динара и за 5% је већа у односу на планирану билансну позицију и резултат је извршене процене вредности имовине друштва.

Обртна имовина на дан 30.09.2021. године износи 5.809 милиона динара, што је за 43% више у односу на план, односно за 1.752 милиона динара. Одступања на овој билансној позицији се јављају највише на позицији активних временских разграничења која су већа за 1.798 милиона динара.

Пасива

Према стању 30.09.2021. године у пословним књигама ЕМС АД извори средстава (пасива) износе 100.810 милиона динара и за 6 % су већи у односу на планирану билансну позицију.

Капитал на дан 30.09.2021. године износи 69.661 милиона динара и за 14% је већи у односу на план. До одступања на овој билансној позицији је дошло због већег стања на позицијама ревалоризационих резерви по основу ревалоризације нематеријалне имовине, нектретнина, постројења и опреме, као и на позицији акцијског капитала.

Дугорочна резервисања и обавезе на дан 30.09.2021. године износе 11.336 милиона динара и за 4% су мања у односу на планирана.

Краткорочне обавезе на дан 30.09.2021. године износе 15.084 милиона динара и за 15% су мање у односу на планиране.

Биланс стања је статички извештај (извештај на дан) услед чега је планирање билансних позиција сложено.

2.2. Извештај о токовима готовине

Реализовани нето прилив готовине из пословних активности износи 3.155 милиона динара и за 400 милиона динара је мањи од планираног за исти период.

Реализовани нето одлив из активности инвестирања износи 4.245 милиона динара и за 344 милиона динара је већи од планираног за исти период, највише због већег одлива по основу куповине нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава.

Нето прилив готовине из активности финансирања износи 991 милион динара и већи је од планираног 2,6 милијарде динара највише због одступања на позицији исплаћених дивиденди (планиране 1,3 милијарде динара, а реализоване 108 милиона динара), као и на позицији краткорочних кредита, због различите планиране и реализоване динамике повлачења кредита за текућу ликвидност.

Готовина на крају периода I-IX 2021. године износи 661 милиона динара.

2.3. Биланс успеха

2.3.1. Укупан приход

Укупан приход остварен у периоду I-IX 2021. године износи 23,6 милијарде динара и састоји се из:

Ред. бр	Приходи (000 дин)	План 2021	План I-IX 2021	Остварење I-IX 2021	Индекс	
	1	2	3	4	4/2*100	4/3*100
I (1-6)	Пословни приходи	25.130.340	18.217.956	23.440.450	93	129
1	Приходи од приступа систему за пренос електричне енергије	18.133.211	13.192.727	13.395.506	74	102
2	Приход од продаје ел. енергије за систем ЕМС (балансна енергија)	3.765.303	2.846.775	7.537.993	200	265
3	Приходи по ИТС методологији и алокације прекограничних преносних капацитета	2.330.772	1.641.552	1.848.195	79	113
4	Приходи од прикључака објеката на преносну мрежу	454.534	237.899	178.318	39	75
5	Приход од услуга трећих лица	172.937	107.188	132.869	77	124
6	Остали пословни приходи	273.583	191.815	347.569	127	181
II	Финансијски приходи	54.374	9.190	14.482	27	158
III	Остали приходи	139.000	60.000	132.462	95	221
V (I-III)	Укупно	25.323.714	18.287.146	23.587.393	93	129

Пословни приходи

Пословни приход је остварен у износу од 23,4 милијарде динара.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије за I-IX 2021. године остварен је у износу од 13,4 милијарди динара што је за 2% више у односу на планирани износ.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима реализован је за јануар 2021. године према ценама из тарифе за приступ на коју је добијена сагласност Агенције за енергетику Републике Србије од 31.10.2019. (Одлука о давању сагласности на Одлуку о одређивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије бр. 626/2019-Д-02/1), док је за период II-IX 2021. године реализован према ценама из тарифе на коју је Агенција за енергетику Републике Србије дала сагласност 24.12.2020. (Одлука о давању сагласности на Одлуку о одређивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије бр. 663/2020-Д-1/1).

Остварен приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима и тарифним ставовима дат је следећом табелом:

Тарифни елемент (хиљ. дин)	Тарифни став	План I-IX 2021	Остварење I-IX 2021	Индекс	Учешће
1	2	3	4	4/3*100	6
Активна енергија	Виша тарифа	6.961.741	7.220.332	104	
Активна енергија	Нижа тарифа	1.430.512	1.475.043	103	65%
Активна енергија		8.392.253	8.695.379	104	
Реактивна енергија	(cosfi>=0.95)	1.036.641	956.695	92	
Реактивна енергија	(прекомерна)	259.783	234.381	90	9%
Реактивна енергија		1.296.424	1.191.076	92	
Активна снага	Обрачунска (одобрена)	3.416.112	3.394.899	99	
Активна снага	(прекомерна)	87.938	114.157	130	26%
Снага		3.504.050	3.509.056	100	
Приход од приступа и коришћења преносне мреже		13.192.727	13.395.506	102	100%

Приходи по основу балансног механизма, балансне одговорности и купопродаје електричне енергије за компензациони програм ЕМС АД остварени су у износу од 7,5 милијарде динара и већи су за 4,7 милијарди динара у односу на планиране. Приход и расходи по основу балансне енергије регулисани су Правилима о раду тржишта електричне енергије којима се детаљно прописује успостављање и функционисање балансне одговорности на тржишту електричне енергије, функционисање балансног механизма, као и начин поравнања одступања баланских група на тржишту електричне енергије. На ове приходе и расходе ЕМС АД нема утицаја обзиром да зависе искључиво од понашања учесника на тржишту и понуда за балансирање које подносе учесници у балансном механизму.

Приход од алокације прекограничних преносних капацитета остварен је у износу од 1,7 милијарди динара и већи је за 276 милиона динара од планираних, односно за 19%. Приходи

зависе од енергетске ситуације у окружењу и понуда које дају учесници на аукцијама за доделу капацитета на које ЕМС АД нема утицај.

Приход од услуге прекограничне размене по ИТС методологији у периоду I-IX 2021. године остварен је у износу од 152 милиона динара, што је за 31% мање него што је планирано, односно за 70 милиона динара. Приход од услуге транзита по ИТС механизму реализује се по основу методологије која је део европске регулативе и зависи од транзита остварених у целој интерконекцији на које ЕМС АД нема утицај.

Приход од прикључака објеката на преносну мрежу за период I-IX 2021. године планиран је у износу од 237,9 милиона динара, а реализован је у износу од 178,3 милиона динара, односно мањи је за 59,6 милиона динара у односу на планирани.

Приходи од прикључака се у највећем делу односе на приходе од прикључења по основу услуга за израду студија прикључења, израде планске и техничке документације, као и услуге праћења градње за следеће објекте прикључења: ТС Чукару Пеки у износу од 83,7 милиона динара (од тога се 62,2 милиона динара односи на за трошкове дела система настале по основу одобрене снаге), ТС Мајданпек 1-прикључење нове флотације рудника бакра у износу од 47 милиона динара, ТЕ-ТО Панчево у износу од 9,4 милиона динара, ВЕ Костолац и ТЕ Костолац БЗ у износу 5,7 милиона динара, ВЕ Алибунар 1 и 2 у износу од 3,5 милиона динара, Инфраструктура Железнице Србије у износу 3,1 милиона динара, Рио Тинто у износу од 1,8 милиона динара, ВЕ Црни врх 1,1 милиона динара.

Такође, у оквиру ових прихода 22,9 милион динара се односи на разграничене приходе по основу прикључења ветропаркова, односно на приходоване трошкове амортизације за период I-IX 2021. године.

Динамиком реализације уговора управљају клијенти са којима су уговори закључени, те су одступања од очекиване динамике реализације уговора проузроковала да реализација прихода буде мања од планиране.

Приход од услуга трећим лицима планиран је у износу од 107 милиона динара, а остварен у износу од 133 милиона динара и већи је за 25,6 милиона динара од планираних за исти период. Највећи део ових прихода односи се на:

- приходи по основу терцијарне регулације 54,3 милиона динара,
- приходи од услуга на ино тржишту – студија прикључења Украјина – Молдавија у износу 40,7 милиона динара,
- приход од услуга за издавање сагласности, техничких и локацијских услова у укупном износу од 12,2 милиона динара,
- приход од осталих услуга ENTSO-E (развој и имплементација комуникационе мреже; ЕМС је као чланица ENTSO-E у обавези је да имплементира „ENTSO-E CGM Program“) у износу од 11,8 милиона динара,
- приходе од продаје услуга трећим лицима на домаћем тржишту у укупном износу од 6,2 милиона динара, по основу: одржавања ТС Макиш ЈП Водовод, испитивања релејне заштите 220kV разводног постројења у ТС НИС, проверу функционалности

- релејне заштите на објектима НИС-а, као услуге контролисања уређаја за мерење електричне енергије,
- приход по основу коришћења одмаралишта предузећа у износу од 4,1 милиона динара,
- приход од координације СММ блока 3,5 милиона динара.

Остали пословни приходи су планирани у износу од 191,8 милиона динара, а реализовано је 347,6 милиона динара, што је за 81% односно за 155,8 милиона динара више од планираног износа.

Највећи део ових прихода односи се на:

- KfW донацију у износу од 154,9 милиона динара за услугу изградње ДВ 400 kV Крагујевац 2 – Краљево 3,
- донације које представљају амортизовани део основних средстава, истребованог материјала и резервних делова и утрошених залиха у износу 89,6 милиона динара,
- приходе по основу закупнина у износу од 21,9 милиона динара (највећи део се односи на Електроенергетски координациони ценатар, ЈП ЕПС, Центар за координацију сигурности и ЕПС Дистрибуцију),
- приходе по основу наплате штете од осигуравајућих друштава у износу од 17 милиона динара,
- приход по основу учешћа у пројекту TRINITY у износу од 6,4 милиона динара,
- остале пословне приходе у износу од 57 милиона динара. Највећи део ових прихода у износу од 39,8 милиона динара односи се на накнаду штете за трансформатор (ЕДБ). Преостали износ ових трошкова односи се на приходе од ЈП ЕПС, ЕКЦ, SEEPEX, SCC, Електроисток Пројектни биро и ЕПС Дистрибуцију по основу префактурисавања режијских и комуналних трошкова.

Финансијски приходи

Финансијски приходи у периоду I-IX 2021. године остварени су у износу од 14,5 милиона динара.

Остали приходи

У периоду I-IX 2021. године остали приходи остварени у износу од 132,5 милиона динара.

2.3.2. Укупан расход

Укупан расход у периоду I-IX 2021. године остварен је у износу од 21.842 милиона динара.

Пословни расходи

Трошкови набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу са трошковима електричне енергије (сопствена потрошња и потрошња пословних објеката) у периоду I- IX 2021. године износе 4.160 милиона динара и већи су за 448 милиона динара у односу на планиране за исти период 2021. године. Већи остварени трошкови набављене електричне енергије за покриће губитака у преносној мрежи директно су узроковани већом оствареном просечном ценом по којој су набављани. Просечна пондерисана реализована цена за период I- IX 2021. године за куповину губитака у преносу износи 61,22 €/MWh док је планирана за исти период 48,81 €/MWh.

ЕМС АД од 1. јула 2018. године набавља електричну енергију за надокнаду губитака у преносној систему спроводећи аукције преко електронске платформе тз. аукцијске платформе, а недостајућу количину купује на организованом дан-унапред тржишту електричне енергије у Србији (SEEPX). Учесници у аукцијама су биле компаније са лиценцом за снабдевање електричне енергије које су претходно задовољиле тражене услове и склопиле оквирни уговор са ЕМС АД, а производи на аукцијама које је ЕМС АД куповао су били са унапред дефинисаним количинама на кварталном или месечном нивоу.

Трошкови балансне енергије, материјала и горива у периоду I-IX 2021. године остварени су у износу од 7.309 милиона динара.

Расходи по основу балансног механизма и балансне одговорности проистичу из Правила о раду тржишта електричне енергије. Правилима о раду тржишта детаљно се прописују успостављање и функционисање балансне одговорности на тржишту електричне енергије, функционисање балансног механизма, као и начин поравнања одступања баланских група на тржишту електричне енергије.

Трошкови помоћног, канцеларијског и режијског материјала у периоду I-IX 2021. године остварени су у износу од 20,3 милиона динара. Ови трошкови се односе на трошкове помоћног, режијског и материјала за одржавање хигијене у износу од 11,4 милиона динара и трошкова канцеларијског материјала у износу од 8,9 милиона динара.

Трошкови инвентара у периоду I-XI 2021. године реализовани у износу од 14,9 милиона динара. Трошкови инвентара односе се на набавку специјализованог електроничарског, хидрауличног, телекомуникационог алата као и другог алата неопходног за обављање основне делатности предузећа.

У периоду I-IX 2021. године трошкови ЛЗО (личне заштитна опрема) у употреби реализовани су у износу од 18,3 милиона динара. Лична заштитна опрема је смештена на залихама и када се буде истребовала реализација ће бити евидентирана на конту трошка.

Гориво и мазиво за транспортна средства и ауто гуме у употреби, за период I-IX 2021. године реализована су у износу од 58,8 милиона динара.

Остала енергија за период I-IX 2021. године остварена је у износу од 13,9 милиона динара.

Инвестиције у сопственој режији, за период I-IX 2021. године реализоване у износу од 26,4 милиона динара.

Трошкови одржавања за извештајни период а остварени су у износу од 960 милиона динара.

Трошкови амортизације остварени су у износу од 2.273 милиона динара.

Укупни трошкови запослених за период I-IX 2021. године остварени су у износу од 2.056,4 милиона динара.

Укупни трошкови осигурања за период I-IX 2021. године износе 180,4 милиона динара.

Трошкови за обавезе према држави су складу са законским прописима и реализовани су у периоду I-IX 2021. године у износу од 320,6 милиона динара:

Порез на имовину за период I-IX 2021. године реализован је у износу од 119,1 милиона динара.

Трошкови накнада за коришћење вода остварени су у износу од 1,8 милиона динара.

Таксе за период I-IX 2021. године износе 10,6 милиона динара.

Остале обавезе према држави за период I-IX 2021. године реализоване су у износу од 19,3 милиона динара.

Накнада Агенцији за енергетику РС у складу је са Методологијом за одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије и реализована је у износу од 93,9 милиона динара, што је на нивоу плана. Висина накнаде је утврђена према ценама из тарифе за приступ на коју је добијена сагласност Агенције за енергетику Републике Србије од 24.12.2020. године.

Накнада за коришћење националних паркова за период I-IX 2021. године реализована је у износу од 73 милиона динара.

Трошкови системских-помоћних услуга у периоду I-IX 2021. године остварени су у износу од 2.783 милиона динара што је за 1% мање од планираног износа за исти период. Обрачунавају се месечно у складу са реализованим количинама и ценама помоћних-системских услуга коју је утврдила Агенција за регулаторни период („Одлуком о ценама закупа резерве снаге за системске услуге секундарне и терцијарне регулације и цене помоћних услуга за 2021. годину" АЕРС број 22/2021- Д-1, од 21. јануара 2021. године.“)

Остали пословни расходи за период I-IX 2021. године износе 883 милиона динара.

Финансијски расходи

Финансијски расходи за период I-IX 2021. године остварени су у износу од 221,2 милиона динара.

Остали расходи

У периоду I-IX 2021. године остали расходи остварени су у износу од 680,5 милиона динара.

2.3.3. Резултат пословања

За период I-IX 2021. године остварен је укупан добитак у износу од 1.745 милиона динара и то:

- позитиван резултат из пословних односа од 2.500 милиона динара
- негативан резултат из односа финансирања од 207 милиона динара
- негативан резултат из осталих односа од 548 милиона динара

Ред.бр.	Опис (у 000 дин)	План	План	Остварење	Индекс	
		2021	I-IX 2021	I-IX 2021	4/2*100	4/3*100
	1	2	3	4		
I	Пословни приход	25.130.340	18.217.956	23.440.450	93	129
II	Пословни расход	23.207.905	17.274.108	20.940.024	90	121
I-II	РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВНИХ ОДНОСА	1.922.435	943.848	2.500.426	130	265
III	Финансијски приходи	54.374	9.190	14.482	27	158
IV	Финансијски расходи	255.588	190.530	221.245	87	116
III-IV	РЕЗУЛТАТ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ ОДНОСА	-201.214	-181.340	-206.763	103	114
V	Остали приходи	139.000	60.000	132.462	95	221
VI	Остали расходи	178.176	88.632	680.506	382	768
V-VI	РЕЗУЛТАТ ИЗ ОСТАЛИХ ОДНОСА	-39.176	-28.632	-548.044	1.399	1.914
VII	Укупан приход	25.323.714	18.287.146	23.587.393	93	129
VIII	Укупан расход	23.641.670	17.553.271	21.841.933	92	124
VIII-VII	УКУПАН РЕЗУЛТАТ – Добитак пре опорезивања	1.682.044	733.875	1.745.619	104	238

Нето добитак за период I-IX 2021. године је 1.306 милиона динара.

3. Инвестиције

За период I-IX 2021. године инвестиције су планиране у износу од 4,2 милијарде динара а реализоване у износу од 3,4 милијарде динара, односно 79% у односу на планиране за исти период.

Најзначајније реализоване инвестиције у области енергетике за период I-IX 2021. године односе се на следеће пројекте:

Назив пројекта	у 000 динара
ТБК Крагујевац - Краљево	987.715
ДВ 400кВ Нови Сад 3 - Суботица 3, увођење у ТС Србобран	234.232
КБ 110кВ Нови Сад 5 - Нови Сад 7	171.467
Санација пословне зграда ЕМС-а, Војводе Степе 412	148.910
ДВ 203 Бајина Башта - ХЕ Бистрица, увођење у ТС Бистрица	142.761
КБ 110 кВ Београд 45 - ТЕТО Београд	125.377
ДВ 110 кВ 148/2 Бор 2 - Зајечар 2, реконструкција	111.542
Надоградња комуникационих система РДЦ за потребе даљинског управљања	94.406
Даљинско управљање – имплементација на свим ТС	75.788
Замена заштитног ужета са OPGW на ДВ у власништву ЕМС АД	75.274
ДВ 266 Пожега-Пљевља, увођење у ТС Бистрица	72.850
ТС Србобран - Реконструкција у ТС 400/220/110 кВ	66.595
ДВ110кВ бр 107/2, увођење у ТС УБ	63.350
КБ 110кВ Београд 1 - Београд 6	54.629
ДВ 134/2 Златиб.2 - Кокина Брод увођење у ТС Бистрица	54.356
ТС 400/110 кВ Бор 2 - реконструкција	51.864

Најзначајније реализоване инвестиције у информационо телекомуникационе технологије у периоду I-IX 2021. године односе се на:

	у 000 динара
Надоградња комуникационог система ЕМС АД	40.703
Унапређење пословних процеса интеграцијом SAP и DMS система	28.555
Надоградња NMS система	17.666
Имплементација ESB платформе	17.436
Платформа за менаџмент оптичке инфраструктуре	16.540
Надоградња SAP система	13.207
Надоградња SCADA система у РДЦ Београд	13.978
Дигитализација пословних процеса	10.078

4. Финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности и средства за посебне намене

Трошкови одржавања

Средства за одржавање преносне мреже, уређаја за мерење и грађевинских објеката, ИКТ опреме и возног парка у периоду I-IX 2021. године планирана су у износу од 928 милиона динара, а остварена у износу од 960 милиона динара што је за 3,4% више од планираних трошкова за овај период.

8. Елементи за сагледавање политике цена услуга за приступ систему за пренос електричне енергије

Према Закону о енергетици, сагласност на цене за приступ систему за пренос електричне енергије даје Агенција за енергетику Републике Србије.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима реализован је за јануар 2021. године према ценама из тарифе за приступ на коју је добијена сагласност Агенције за енергетику Републике Србије од 31.10.2019. (Одлука о давању сагласности на Одлуку о одређивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије бр. 626/2019-Д-02/1), док је за период II-IX 2021. године реализован према ценама из тарифе на коју је Агенција за енергетику Републике Србије дала сагласност 24.12.2020. (Одлука о давању сагласности на Одлуку о одређивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије бр. 663/2020-Д-1/1).

Преглед цена по тарифним ставовима, дат је у табели:

Тарифе	Једин. мере	Цена у дин. по јед. мере одобрени МОП (30.10.2019)	Цена у дин. по јед. мере одобрени МОП (24.12.2020)
Одобрена снага	kW	48,0148	53,9973
Прекомерна снага	kW	192,0592	215,9892
Активна енергија - Виша тарифа	kWh	0,3822	0,4222
Активна енергија - Нижа тарифа	kWh	0,1911	0,2111
Реактивна енергија (за $\cos\varphi \geq 0,95$)	kvarh	0,1942	0,2099
Прекомерна реактивна енергија (за $\cos\varphi < 0,95$)	kvarh	0,3885	0,4198

У следећој табели дате су просечне годишње укупне (брutto) цене за приступ систему за пренос електричне енергије и цене без трошкова набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу, трошкова системских услуга и регулаторне накнаде:

Опис	Одобрени ниво цене од 01.11.2019	Одобрени ниво цене од 24.12.2020
Просечна укупна цена за пренос електричне енергије (динара/kWh)	0,499	0,555
Цена преноса без трошкова губитака, системских услуга и регулаторне накнаде (динара/kWh)	0,288	0,340

Укупна цена преноса електричне енергије се састоји из следећих компоненти:

		Одобрени ниво цене од 01.11.2019	Одобрени ниво цене од 24.12.2020
Нето пренос	дин/KWh	0,288	0,340
Системске услуге	дин/KWh	0,083	0,084
Губици	дин/KWh	0,125	0,126
Регулаторни трошкови	дин/KWh	0,004	0,004
Укупно	дин/KWh	0,499	0,555

6. Констатације

У периоду I-IX 2021. године ЕМС АД је остварило позитиван бруто резултат пословања од 1.745 милиона динара који је 2,4 пута већи у односу на планирани резултат у истом периоду, односно за 1.012 милиона динара. Нето добитак за период I-IX 2021. године износи 1.306 милиона динара.

На бољу реализацију укупног резултата у односу на планирани резултат највише су утицали:

- позитиван ефекат балансног механизма, одговорности и компензационих програма у износу од 251 милиона динара
- веће остварени приход од услуге прекограничне размене по ИТС методологији и алокације прекограничних преносних капацитета за 207 милиона динара
- веће остварени приход од приступа систему за пренос електричне енергије за 203 милиона динара
- више остварени приходи од донација за 104 милиона динара
- мање остварени трошкови интелектуалних услуга у износу од 173 милиона динара
- мање остварени трошкови бруто зарада и осталих личних примања у односу на планиране за 90 милиона динара

У периоду I-IX 2021. године друштво је по основу кредита за одржавање текуће ликвидности задужено у износу од 18 милиона евра и уредно измиривало обавезе према добављачима и држави.

Директор

Јелена Матејић, дипл. економиста